

نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در مورد عوامل موثر بر عملکرد آموزشی استادان در سال ۱۳۸۸

دکتر عبدالله جعفرزاده^{۱*}، حمید بخشی^۲، محمد تقی رضایتی^۳، مریم نعمتی^۳

خلاصه

زمینه و هدف: شناسایی فاکتورهای موثر در پیشرفت تحصیلی دانشجویان و مورد توجه قرار دادن آنها، گامی مهم در جهت ارتقای کیفیت آموزشی است. آگاهی از نظرات دانشجویان در مورد عواملی که بر عملکرد آموزشی استادان موثرند، بسیار ضروری است. لذا این مطالعه با هدف بررسی نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در مورد عوامل موثر بر عملکرد آموزشی استادان طراحی گردیده است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی ۳۰۵ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۸۸، پرسشنامه ۲۵ سؤالی پژوهشگرساخته که براساس تئوری هرزبرگ (Herzberg) طراحی گردیده و روایی و پایایی آن تأیید شده بود را تکمیل کردند. نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده از بین دانشجویان مشغول به تحصیل انجام گردید. داده‌ها در نرم‌افزار SPSS و با کاربرد آمار توصیفی (میانگین و درصد) تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: از نظر دانشجویان، مهم‌ترین عواملی که بر عملکرد آموزشی استادان دارای تاثیر زیاد و یا بسیار زیاد هستند شامل دارا بودن علاقه و انگیزه به تدریس (۸۱ درصد)، شیوایی بیان و توانایی در تفهیم دروس (۷۷/۷ درصد)، انتقادپذیری و تمایل به تغییر و رفع نواقص در آموزش (۷۴/۷ درصد)، آمادگی قبلی برای تدریس (۷۳/۴ درصد)، رفتار محترمانه با دانشجویان (۷۱/۶ درصد)، داشتن ظاهر مرتب و آراسته (۷۰/۸ درصد) و داشتن مهارت‌های ارتباطی با دانشجویان (۷۰/۵ درصد) گزارش گردید. بین نظرات دختران و پسران، و بین نظرات دانشجویان رشته‌های مختلف در رابطه با عوامل مؤثر عملکرد آموزشی استادان تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: این نتایج نشان می‌دهند که از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان عوامل متعددی به خصوص فاکتورهای فردی، عملکرد آموزشی استادان را تحت تاثیر قرار می‌دهند. لذا در ارتقای کیفیت آموزشی این عوامل باید همواره مد نظر قرار گیرند.

کلمات کلیدی: عملکرد آموزشی، استاد، دانشجویان، رفسنجان

*۱- دانشیار گروه میکروبیولوژی و ایمنولوژی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، نویسنده مسئول، Jafarzadeh14@yahoo.com

۲- مربی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، مرکز توسعه آموزش علوم پزشکی

۳- کارشناس آزمایشگاه، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، دانشکده پزشکی

مقدمه

کیفیت عملکرد سازمان‌ها به ویژه مؤسسات آموزشی، به عملکرد تک‌تک افراد سازمان بستگی دارد [۱]. لازم است سازمان‌های آموزشی، در حفظ و ارتقاء کیفی نیروی انسانی خود تلاش به عمل آورده تا از نیروی کارآمد بهتری در سازمان آموزشی برخوردار شده و به اهداف آموزشی دست یابند [۲]. امروزه با مطرح شدن دیدگاه‌های جدید آموزشی، توجه ویژه‌ای به ارتقاء کیفیت آموزشی معطوف گشته و با طراحی یک مجموعه سیستماتیک متشکل از درون‌داد، فرآیند و برونداد، امکان مداخلات لازم جهت بهبود ارتقاء کیفیت آموزشی به وجود آمده است. در تمامی تئوری‌های توسعه، به نقش نیروی انسانی در ایجاد و تداوم توسعه همه جانبه تأکید شده است [۳].

ارکان اصلی موثر در کیفیت آموزش عالی، سه فاکتور عمده استاد، دانشجو و نظام آموزشی می‌باشند. بدیهی است این سه عامل، جدای از یکدیگر و متمایز از کل جامعه نیستند، لذا باید در ارتباط با یکدیگر در نظر گرفته شوند. هر کدام از این عوامل بر دیگری تاثیر گذاشته و از دیگری تاثیر می‌پذیرند [۴]. اعضای هیأت علمی بدنه اصلی هر دانشگاه را تشکیل داده و مسلماً در سیستم آموزشی، از برنامه فعالیت‌ها و تجهیزات و مواد، اهمیت بیشتری دارند. دانشگاه‌های علوم پزشکی به استادان توانمند و با انگیزه، به عنوان یکی از ارکان تعلیم و تربیت نیاز دارند تا در آموزش دانشجویان و ارتقای بهداشت و درمان جامعه مؤثر واقع شوند. شناخت عوامل مؤثر بر کارایی اعضای هیأت علمی از ضرورت‌هایی است که می‌تواند در افزایش بهره‌وری و برنامه‌ریزی موفق در ایجاد محیطی پرشور و مفید در دانشگاه، کمک‌کننده باشد [۵].

دانشجو از ارکان اصلی آموزش عالی بوده و می‌تواند نقش عمده‌ای در بالا بردن کیفیت آموزش عالی ایفا کند. نظر به این‌که دانشجویان بیش از کلیه دست‌اندرکاران آموزش، در جریان روند آموزش قرار دارند، بنابراین، به خوبی می‌توانند نسبت به عوامل مؤثر بر آن نظر دهند [۶]. یکی از توصیه‌های مهم کنفرانس آموزش پزشکی در ادینبورگ در سال ۱۹۹۳، مشارکت دادن و سهیم نمودن دانشجویان در همه سطوح

آموزش، نظیر تعیین اهداف برنامه درسی و ارزشیابی می‌باشد [۷]. بنابراین، با عنایت به این‌که هدف اصلی آموزش و نیز مشتری‌های واقعی درس و استاد، دانشجویان می‌باشند، لذا دیدگاه‌ها و نظرات آنان به عنوان یک بخش مهم در برنامه‌های آموزش باید در نظر گرفته شود و قطعاً همه دست‌اندرکاران آموزش، باید به نظرات دانشجویان توجه نموده و تلاش کنند تا نواقص و کاستی‌های موجود در این زمینه را شناسایی و اصلاح نمایند. آگاهی از نظرات دانشجویان در مورد عواملی که بر عملکرد آموزشی آنان موثرند، ضروری است. این مطالعه با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در مورد عوامل موثر بر عملکرد و توانمندسازی آموزشی استادان طراحی گردیده است تا از این دیدگاه‌ها به منظور ارتقاء کیفیت آموزشی استفاده گردد. براساس نتایج به دست آمده، می‌توان در جهت برنامه‌ریزی مناسب، افزایش توانمندی استادان و در نهایت، دستیابی به اهداف دانشگاه گام برداشت.

مواد و روش‌ها

این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی می‌باشد که در آن، نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در مورد عوامل مؤثر بر عملکرد آموزشی استادان در سال ۸۸ مورد بررسی قرار گرفت. جامعه مورد مطالعه، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان بودند که پرسشنامه در بین ۴۰۰ نفر از آنها توزیع گردید و ۳۰۵ نفر پرسشنامه را تکمیل و تحویل دادند که میزان پاسخ دهی حدود ۷۶ درصد بود.

در این پژوهش، جمع‌آوری داده‌ها به وسیله پرسشنامه پژوهشگر ساخته که با استفاده از منابع مختلف و بازنگری توسط افراد صاحب‌نظر تهیه شده بود، صورت گرفت. پرسشنامه دارای ۲ بخش بود. بخش اول به اطلاعات فردی دانشجو و بخش دوم به عوامل مؤثر بر عملکرد آموزشی (۲۵ مورد) اختصاص داشت. میزان تاثیر عوامل بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از تاثیر بسیار زیاد تا تاثیر بسیار کم تنظیم گردید و میانگین نمره هر عامل به‌عنوان درجه تاثیر آن عامل، تعیین شد. به منظور تأیید اعتبار و اعتماد پرسشنامه به ترتیب، از روش اعتبار محتوی و آزمون مجدد به فاصله دو

نتایج

هفته استفاده شد. پرسشنامه‌ها پس از تکمیل، جمع‌آوری شدند و اطلاعات به دست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS و روش‌های آمار توصیفی (میانگین و درصد) تجزیه و تحلیل گردیدند.

از مجموع ۳۰۵ نفر دانشجوی مورد بررسی ۱۲۷ نفر (۴۱/۶درصد) دانشجوی رشته پزشکی، ۳۳ نفر(۱۰/۹درصد)

جدول ۱: میزان نظرات دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در مورد عوامل موثر بر عملکرد آموزشی استادان

میزان تاثیر(درصد)				عوامل
عدم پاسخ	کم یا بسیار کم	متوسط	زیاد یا بسیار زیاد	
-	۲۱/۳	۲۶/۹	۵۱/۸	وجود دانشجویان با انگیزه
۰/۳	۹/۵	۱۲/۵	۷۷/۷	شیوایی بیان و توانایی در تفهیم دروس
۰/۳	۹/۲	۲۰/۷	۶۹/۸	رفتار محترمانه با دانشجویان
۲/۳	۶/۶	۱۷/۷	۷۳/۴	آمدگی قبلی برای تدریس
۱/۳	۶/۵	۲۵/۶	۶۵/۶	داشتن نظم و حضور بموقع و منظم در کلاس
۳/۶	۱۷/۳	۲۳	۵۶/۱	داشتن طرح درس و بیان اهداف درس
۵/۶	۲۴/۹	۲۱/۶	۴۷/۹	دسترسی به استاد در خارج از کلاس
-	۹/۲	۲۵/۲	۶۵/۶	حضور و غیاب دانشجویان
۱/۳	۷/۲	۲۷/۹	۶۳/۶	تعداد مناسب دانشجو در کلاس
۱	۲۵	۱۸/۷	۵۵/۳	فضای فیزیکی کلاس و محیط آموزشی
۲/۳	۷/۷	۲۷/۵	۶۲/۵	سابقه تدریس استاد
۳/۶	۱۷/۸	۱۷	۶۱/۶	تراکم مناسب برنامه درسی دانشجویان
۳	۳۹/۷	۲۶/۵	۳۰/۸	ارائه دروس به صورت مشترک توسط چند مدرس
۰/۷	۱۸/۳	۲۱/۳	۵۹/۷	مناسب بودن زمان برگزاری کلاس
۳/۹	۱۸/۷	۱۹/۷	۵۷/۷	وجود منابع مطالعاتی کافی در دانشکده
۵/۹	۲۴/۳	۳۳/۸	۳۶	استاد بیش از یک کلاس در روز نداشته باشد.
۱/۳	۶/۶	۱۱/۱	۸۱	دارا بودن علاقه و انگیزه به تدریس
۱/۳	۱۶/۶	۲۳	۵۹/۱	داشتن خلاقیت و نوآوری در تدریس
۱	۱۵/۴	۸/۹	۷۴/۷	انتقادپذیر بودن و تمایل به تغییر و رفع نواقص آموزش
۰/۳	۱۷/۷	۱۱/۵	۷۰/۵	داشتن مهارت های ارتباطی با دانشجویان
۳/۷	۲۰/۳	۱۹/۳	۵۶/۷	مهارت دراستفاده از شیوه های مختلف آموزشی
۳/۳	۲۳/۲	۲۶/۶	۴۶/۹	مهارت دراستفاده از شیوه های مختلف ارزشیابی
۲/۳	۵/۶	۲۱/۳	۷۰/۸	داشتن ظاهر مرتب و آراسته
۳	۲۴/۹	۲۲/۶	۴۹/۵	کسب مهارت دراستفاده از برنامه های کامپیوتری
۳	۲۰/۲	۱۹/۷	۵۷/۱	توان استفاده از وسایل سمعی بصری و کمک آموزشی
-	۲۱/۳	۲۶/۹	۵۱/۸	وجود دانشجویان با انگیزه

بیش از یک جلسه کلاس در روز نداشته باشد، دارای کمترین تاثیر بودند.

توزیع نظرات دانشجویان در خصوص اهمیت عوامل درونی و بیرونی مؤثر عملکرد آموزشی بر حسب درجه تحصیلی، سن و جنسیت اعضای هیأت علمی تفاوت آماری معنی داری نداشت.

بحث

اعضای هیأت علمی به عنوان اساسی ترین رکن دانشگاه و یکی از اجزاء درونداد سیستم آموزشی، نقشی مؤثر و اساسی در سیستم آموزشی ایفا می نمایند و بنابر این، شناسایی عواملی که موجب افزایش کارآیی و توانمندی اعضای هیأت علمی می گردند، بسیار اهمیت دارد. شناخت عوامل مؤثر بر عملکرد آموزشی اعضای هیأت علمی از دیدگاه دانشجویان، از ضرورت هایی است که می تواند در افزایش کیفیت آموزشی و ایجاد محیطی با نشاط و پرشور در دانشگاه کمک کننده باشد [۵]. Aultman معتقد است ارزشیابی استادان توسط دانشجویان، یک منبع ارزشمند برای بازخورد به آنها به منظور بهبود کیفیت آموزش می باشد و اعتقاد خاصی به ارزشیابی اعضای هیأت علمی توسط دانشجویان دارد و آن را از این جهت که می تواند با ارائه بازخورد فوری، فرصت مناسبی برای بهبود روش تدریس فراهم کند و همچنین سبب ارتقای یادگیری در فراگیران شود، ارزشمند می داند [۸]. به هر حال، لازم است نظرات دانشجویان در مورد عوامل مؤثر بر عملکرد آموزشی استادان به ایشان منعکس گردد تا در جهت تقویت نقاط قوت و رفع نقاط ضعف خود تلاش نمایند و نظر دانشجویان را نسبت به نحوه تدریس خود مد نظر قرار دهند.

در این مطالعه، از دیدگاه دانشجویان "دارا بودن علاقه و انگیزه به تدریس"، مهم ترین عامل اثرگذار بر عملکرد آموزشی تعیین شده است. بنابر این ضروری است اعضای هیأت علمی که جذب مراکز آموزشی می شوند، از علاقه ذاتی به تدریس برخوردار بوده و در این زمینه، در خود احساس مسولیت نمایند.

بر اساس نتایج این تحقیق، "شیوایی بیان و توانایی در تفهیم دروس" دومین عامل مؤثر بر عملکرد آموزشی، عنوان شده است. در دو مطالعه انجام شده تحت عنوان مهم ترین عوامل

دانشجوی رشته دندانپزشکی و ۱۴۵ نفر (۴۷/۵ درصد) دانشجوی دانشکده پرستاری، مامایی و پیراپزشکی بودند. در مجموع، ۲۷/۱ درصد شرکت کنندگان، مذکر و ۷۲/۹ درصد مونث بودند. میانگین سن کلیه دانشجویان $21/1 \pm 2/66$ سال بود. توزیع نظرات دانشجویان در خصوص اهمیت عوامل مؤثر بر عملکرد آموزشی استادان، میانگین و انحراف معیار امتیازات گزینه ها در جدول ۱ نشان داده شده است.

بررسی نظرات دانشجویان در خصوص اهمیت عوامل مؤثر بر عملکرد آموزشی استادان، نشان داد که ۸۱ درصد ایشان "دارا بودن علاقه و انگیزه به تدریس" (با میانگین میزان تاثیر $1/07 \pm 4/21$)، ۷۷/۷ درصد نمونه ها "شیوایی بیان و توانایی در تفهیم دروس" (با میانگین میزان تاثیر $1/03 \pm 4/11$)، ۷۴/۷ درصد آنها "انتقادپذیر بودن و تمایل به تغییر و رفع نواقص در آموزش" (با میانگین میزان تاثیر $1/30 \pm 3/96$)، ۷۳/۴ درصد ایشان "آمادگی قبلی برای تدریس" (با میانگین میزان تاثیر $1/11 \pm 3/91$)، ۷۱/۶ درصد دانشجویان مورد مطالعه "رفتار محترمانه با دانشجویان" (با میانگین میزان تاثیر $1/06 \pm 4/03$)، ۷۰/۸ درصد آنها "داشتن ظاهر مرتب و آراسته" (با میانگین میزان تاثیر $1/14 \pm 3/98$)، ۷۰/۵ درصد ایشان "داشتن مهارت های ارتباطی با دانشجویان" (با میانگین میزان تاثیر $1/27 \pm 3/89$)، ۶۵/۶ درصد نمونه ها "حضور و غیاب دانشجویان" (با میانگین میزان تاثیر $1/16 \pm 3/87$)، ۶۵/۶ درصد آنها "داشتن نظم و حضور به موقع و منظم در کلاس" (با میانگین میزان تاثیر $1/07 \pm 3/84$) و ۶۳/۶ درصد ایشان "تعداد مناسب دانشجو در کلاس" (با میانگین میزان تاثیر $1/11 \pm 3/80$) را بر عملکرد آموزشی استادان دارای تاثیر زیاد یا بسیار زیاد گزارش کردند. از نظر دانشجویان، عواملی از قبیل سابقه تدریس استاد، تراکم مناسب برنامه درسی دانشجویان، فضای فیزیکی کلاس و محیط آموزشی، مناسب بودن زمان برگزاری کلاس و وجود منابع مطالعاتی کافی در دانشکده از نظر میزان تاثیر و اهمیت، در رتبه های بعدی قرار می گیرند. در این نظرسنجی از نظر دانشجویان ارائه دروس به صورت مشترک توسط چند مدرس و این که استاد

تأثیرگذار بر ارزیابی آموزشی استاد از دیدگاه دانشجوی، نتیجه‌گیری شده که قدرت بیان استاد، شیوایی بیان مطالب و ویژگی‌های فردی و رفتاری او، بیشترین تأثیر را بر ارزشیابی استاد دارد [۹، ۱۰]. نتایج حاصل از این دو مطالعه با نتایج مطالعه حاضر نیز هم‌خوانی دارد. در مطالعاتی که به منظور تعیین شاخص‌های تدریس اثربخش و ویژگی‌های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان در سال‌های ۸۰ و ۸۱ در دانشگاه‌های ارومیه، سمنان و کرمان انجام شده، بعد از شایستگی حرفه‌ای و روش تدریس، به عنوان مهم‌ترین اولویت، مورد تأکید بوده است [۱۱-۱۳].

انتقادپذیر بودن و تمایل به تغییر و رفع نواقص در آموزش، آمادگی قبلی برای تدریس، رفتار محترمانه با دانشجویان، داشتن ظاهر مرتب و آراسته و داشتن مهارت‌های ارتباطی با دانشجویان نیز از ویژگی‌هایی عنوان شده که تأثیر زیادی بر عملکرد آموزشی استادان دارند. بنابر این، علاوه بر شایستگی حرفه‌ای، توان علمی و تسلط استاد بر موضوع درس، شخصیت استاد و ویژگی‌های اخلاقی او نیز به عنوان شاخص‌های دیگر، نظر و توجه دانشجویان را جلب می‌کنند. این مطلب در مطالعات زیادی، مورد تأکید قرار گرفته که با نتایج این مطالعه، هماهنگی دارند. نتایج یک مطالعه، نشان داد که دانشجویان از میان چهار حیطه ویژگی‌های یک استاد خوب، اولویت اول را به حیطه شخصیت فردی و سپس به ترتیب به حیطه‌های دانش پژوهی، روش تدریس و توانایی در ایجاد ارتباط می‌دهند [۹]. در نظرسنجی که از ۱۲۷ دانشجوی پزشکی درباره ویژگی‌های یک استاد مؤثر در دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد ۷۳ درصد دانشجویان، ویژگی‌های شخصیتی استاد را در اولویت اول قرار دادند، ۶۵ درصد، شیوه تدریس، پس از آن، اطلاعات علمی با ۶۳ درصد، مدیریت کلاس با ۳۷ درصد و ارتباط با دانشجو با ۳۱ درصد به ترتیب در اولویت‌های بعدی در مؤثر بودن یک استاد از اهمیت برخوردار بودند [۱۴]. علت تفاوت اولویت‌بندی در نظر دانشجویان، ممکن است به دلیل مفاهیم و واژه‌های به کار گرفته شده توسط محقق و یا برداشت‌های مختلف دانشجویان از این عبارت‌ها بوده باشد. اما در هر حال، قدرت بیان و روش

تدریس، دانش و توان علمی، و اخلاق و رفتار مناسب استاد از عواملی هستند که از نظر دانشجویان به عنوان شاخص در قضاوت نسبت به شایستگی استادان، مدنظر قرار می‌گیرند. عامل دیگری که ممکن است ارزشیابی‌های دانشجویان را متأثر نماید، شخصیت و ویژگی‌های خود دانشجویان است. انگیزه اصلی دانشجویان، کسب دانش و معرفت است لیکن نباید فراموش کرد که همه به یک اندازه از این انگیزه برخوردار نیستند. به همین دلیل، نمی‌توان انتظار داشت همه دانشجویان، دیدگاه یکسانی در مورد عوامل موثر بر عملکرد آموزشی استادان داشته باشند.

همچنین بر اساس نظرات دانشجویان، حضور و غیاب، نظم و حضور به موقع و منظم استادان و تعداد مناسب دانشجو در کلاس درس نیز به میزان بالایی بر عملکرد آموزشی استادان تأثیرگذار می‌باشد. بعلاوه از نظر دانشجویان، عواملی از قبیل سابقه تدریس استاد، تراکم مناسب برنامه درسی دانشجویان، فضای فیزیکی کلاس و محیط آموزشی، مناسب بودن زمان برگزاری کلاس و وجود منابع مطالعاتی کافی در دانشکده از لحاظ میزان تأثیر و اهمیت در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند. اگر چه حدود ۵۲ درصد از نمونه‌ها، وجود دانشجویان با انگیزه را بر عملکرد آموزشی استادان، دارای تأثیر بالایی ذکر کرده‌اند، اما شکی نیست که وجود دانشجویانی که با علاقه و انگیزه تحصیل می‌کنند و حضور دانشجویان با انگیزه در محیط‌های آموزشی خود، سبب بهبود کیفیت آموزش می‌شود. در بعضی موارد، بی‌علاقگی دانشجویان و پذیرا نبودن و در مواردی، عدم توان علمی او باعث دلسردی استاد خواهد شد. لذا باید عوامل موثر بر انگیزه دانشجویان شناسایی و در جهت ارتقای این انگیزه‌ها برنامه‌ریزی نمود.

نتیجه‌گیری: یافته‌های این مطالعه، نشان می‌دهد که از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، خصوصیات آموزشی، اخلاقی، اجتماعی، فردی و ظاهری استادان، عملکرد آموزشی ایشان را به میزان زیادی تحت تأثیر قرار می‌دهند. لذا برگزاری کارگاه‌هایی در این موارد به منظور افزایش کیفیت آموزشی توصیه می‌گردد.

منابع

students of Kerman University of Medical Education. J Med Edu. 2004; 4(2): 60-65.

- ۱۰- مظلومی س، احرامپوش مح، کلانتر م، کریمی ح، حرازی ع. بررسی خصوصیات یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۳۸۱، ۷، ص ۱۱۱-۱۱۵.
- ۱۱- مشیری ز، بقایی ر، احتسابی عل. بررسی ویژگی های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در سال ۱۳۸۰، از مجموعه مقالات ششمین همایش کشوری آموزش پزشکی، تهران: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۲، ص ۵۶.
- ۱۲- حاجی آقاجانی س. مقایسه نظرات مدرسین و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سمنان در مورد معیارهای یک استاد خوب دانشگاه، مجله دانشکده پزشکی. ویژه نامه چهارمین همایش کشوری آموزش پزشکی، ۱۳۷۹، ص ۲۵.
- ۱۳- ظهور ع، اسلامی نژاد ط. شاخص های تدریس اثربخش استاد از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کرمان. از مجموعه مقالات ششمین همایش کشوری آموزش پزشکی، تهران: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۲، ص ۷۴.
- ۱۴- اوسطی آشتیانی ز، حسین آبادی ف، مشکانی ز. بررسی ویژگی های یک استاد مؤثر از دیدگاه دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، از مجموعه مقالات ششمین همایش کشوری آموزش پزشکی، تهران: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۲، ص ۸۴.

- ۱- غفوری ع، اکبری ح. مهاجرت نخبگان، طب و تزکیه، ۱۳۷۸، ۱۳، ص ۱۲۱
- ۲- دیویس کیت، تیواستورم جان. رفتار انسانی در کار، ترجمه محمدعلی طوسی، تهران مرکز آموزش مدیریت دولتی، ۱۳۷۰، ص ۱۲۲-۱۱۶.
- ۳- اقتداری ع.م. سیستم و رفتار سازمانی، تهران: انتشارات مولوی، ۱۳۷۰، ص ۵۳-۵.
- ۴- صفدری ف، ده چشمه م، دل آرام، پروین ن، خیری س، فروزنده ن، کاظمیان الف. عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی دانشجویان از نظر دانشجویان و اساتید دانشگاه پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در سال ۱۳۸۳، مجله دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، ۱۳۸۶، ۳، ص ۷۵-۷۱.
- ۵- بخشی علی آبادی ح، نوروزی د، حسینی ز. عوامل مؤثر بر ایجاد انگیزش شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۳۸۳، ۴، ص ۴۰-۳۳.
- ۶- شکورنیا ع، مطلق م، ملایری ع، جهانمردی ع، کمیلی ثانی ح. دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نسبت به عوامل مؤثر در ارزشیابی استاد، مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۳۸۴، ۵، ص ۱۱۰-۱۰۱.
- ۷- شادپور ک. ترجمه گردهمایی جهانی درباره آموزش، فدراسیون جهانی آموزش پزشکی (مؤلف)، تهران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۷۲
- 8- Aultman LP. An unexpected benefit of formative student evaluations. College Teaching. 2006; 54(3): 251-8.
- 9- Zoorhor A, Eslaminejad T. Teacher's effective teaching criteria as viewed by the

The viewpoints of the students of Rafsanjan University of Medical Sciences about factors influencing educational activities of instructors (2009)

A.Jafarzadeh^{1*} MD, H.Bakhshi² MSc, MT.Rezayati³ BS, M.Nemati³. BS

1- Department of Immunology & Educational affairs, Rafsanjan University of Medical Sciences.

2- Educational Development Center. Rafsanjan University of Medical Sciences

3- Depth of Laboratory .University of Medical Sciences, Rafsanjan, iran

* **Corresponding author:** Tel 0391-5234003

Abstract

Background and Objective: The identification factors influencing students promotion and considering them is an important step in increasing educational performance. It is necessary to recognize the viewpoints of students regarding factors affecting their instructors' educational performance. This study conducted to determine the factors affecting educational activities and performance of instructors from the viewpoints of students of Rafsanjan University of Medical Sciences during 2009.

Material and Methods: In this descriptive study, 305 students of Rafsanjan Medical University were asked to fill out a questionnaire which has been designed based on Herzberg's theory. The validity and reliability of the questionnaire was confirmed by content validity and test re-tests. The data was analyzed by SPSS software and used descriptive statistical methods.

Results: The finding indicated that the most of important factors affecting the educational activities and qualities were as follow: having motivate of innate interest for teaching (81%), nice description and ability to give understand (77.7%), civilizable and flexibility for modification (74.7%), prior readiness for instruction (73.4%), respectful behavior with students (71.6%), prettied and arranged appearance (70.8%) and interrelationship skills between educator and students (70.5%). No significant differences were observed in viewpoints of students with respects to their gender study branches.

Conclusion: According to the points of view of students some factors especially personal characters affect the instructor educational activities and performances. These factors should be considered for promotion of the educational function and performance.

Keywords: Academic Member, Students, Educational activities, Rafsanjan